

**Procedura uruchamiania oraz przyznawania zapewnienia finansowania
przedsięwzięcia ze środków rezerwy celowej budżetu państwa dla programów i
projektów realizowanych z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w ramach
NSS 2007-2013**

Spis treści

I.	Przeznaczenie środków z rezerwy celowej.....	2
II.	Procedura dotycząca krajowych programów operacyjnych	3
II.1.	Zasady ogólne dotyczące krajowych programów operacyjnych.....	3
II.1.1.	Zasady składania wniosków o uruchomienie środków	3
II.1.2.	Weryfikacja kwot ujętych we wnioskach.....	4
II.2.	Uruchamianie środków na projekty w fazie przygotowania i realizacji inne niż w pkt II.3.....	4
II.2.1.	Uruchamianie środków na przygotowanie projektów PO IiŚ, PO RPW, PO IG.....	4
II.2.2.	Uruchamianie środków na realizację projektu.....	5
II.2.3.	Uruchamianie środków dla projektów będące w fazie realizacji.....	6
II.3.	Uruchamianie środków na programy krajowe w pozostałym zakresie oraz na inne programy i projekty.....	6
III.	Procedura dotycząca PO EWT oraz EISP.....	7
III.1.	Składanie wniosków.....	7
III.2.	Weryfikacja wniosków.....	8
III.3.	Ogólne zasady uruchamiania środków.....	8
III.4.	Uruchamianie środków na projekty państwowych jednostek budżetowych.....	8
III.5.	Uruchamianie środków na pokrycie wkładu krajowego (współfinansowanie).....	8
IV.	Procedura dotycząca RPO oraz komponentu regionalnego POKL.....	9
V.	Uruchamianie środków (dotyczy całości Procedury).....	10
VI.	Zapewnienie finansowania.....	11
VII.	Informacja dla IZ, IK RPO oraz DEF w MRR (dotyczy całości Procedury).....	13
VIII.	Wymogi formalne dotyczące wniosków (dotyczy całości Procedury), postanowienia końcowe.....	13
IX.	Przepisy przejściowe	14

I. Przeznaczenie środków z rezerwy celowej

1. Finansowaniu mogą podlegać następujące rodzaje wydatków:
 - a) Finansowanie programów:

- PO Kapitał Ludzki (dalej PO KL),
 - PO Innowacyjna Gospodarka (dalej PO IG),
 - PO Infrastruktura i Środowisko (dalej PO IiŚ),
 - PO Rozwój Polski Wschodniej (dalej PO RPW),
 - Programów Operacyjnych Europejskiej Współpracy Terytorialnej i Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (dalej PO EWT i EISP),
 - PO Pomoc Techniczna (dalej PO PT),
 - Regionalne Programy Operacyjne (dalej RPO).
- b) W wyjątkowych przypadkach wydatki związane z przygotowaniem projektów do finansowania w ramach programów PO IiŚ, PO IG oraz PO RPW, ze szczególnym wskazaniem na projekty indywidualne oraz systemowe w rozumieniu art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*, w sytuacji gdy nie ma innego źródła finansowania, a jego brak mógłby spowodować niewykorzystanie środków z funduszy unijnych.
- c) W wyjątkowych przypadkach możliwe jest finansowanie ze środków rezerwy celowej kosztów operacyjnych związanych z wdrażaniem programów w sytuacji, gdy wykorzystane zostały wszelkie inne możliwości otrzymania środków na finansowanie tych kosztów z innych źródeł.
- d) Wydatki związane z realizacją projektów finansowanych z grantów Komisji Europejskiej w ramach środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności.
- e) W przypadku PO IiŚ finansowaniu ze środków rezerwy celowej:
- nie podlegają wydatki związane z przygotowaniem projektów konkursowych,
 - nie podlegają wydatki na przygotowanie projektów, w których beneficjent zapewnia wkład własny ze środków innych niż budżet państwa, zgodnie z Szczegółowym Opiszem Priorytetów PO IiŚ.
- f) Wydatki na przygotowanie i realizację projektów podlegają finansowaniu ze środków rezerwy celowej w wysokości i w zakresie zawartym w umowie lub tzw. pre-umowie o dofinansowanie lub w przypadku braku ww. umów w ramach programów PO IiŚ, PO IG, PO RPW zgodnie z listą indykatywną projektów. W przypadku gdy nie ma umowy, dysponent składając wniosek o uruchomienie środków z rezerwy celowej muszą na bieżąco informować jaki jest stan zaawansowania wniosku o dofinansowanie.
2. Wnioskowanie o środki z rezerwy celowej na projekty/zadania określone w pkt 1 jest możliwe po wykorzystaniu środków ujętych w stosowanym rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wydatków budżetu państwa, które nie wygasają z upływem roku budżetowego oraz środków zaplanowanych na dany rok budżetowy w budżecie dysponenta części budżetowej na te projekty/zadania. Informację na ten temat oraz w przypadku wydatkowanych środków z ww. źródeł informację o złożonych na podstawie wykorzystanych środków wnioskach o płatność dysponent zawiera w uzasadnieniu do wniosku o uruchomienie środków z rezerwy celowej.
3. Minister Rozwoju Regionalnego, na podstawie przygotowanej przez Departament Ekonomiczno-Finansowy (dalej DEF) w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego (dalej MRR), we współpracy z Instytucją Koordynującą Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia (dalej IK NSRO) oraz Instytucjami Zarządzającymi (dalej IZ) i Koordynatorami Krajowymi (dalej KK) dla poszczególnych programów, informacji o całorocznym zapotrzebowaniu na środki z rezerwy, dokonuje alokacji dostępnych środków pomiędzy poszczególne krajowe programy operacyjne oraz RPO. Minister Rozwoju Regionalnego na podstawie analizy wykorzystania środków z rezerwy może w ciągu roku dokonać realokacji środków pomiędzy programami. Minister Rozwoju Regionalnego informuje Departament Instytucji Płatniczej (dalej IPł) w Ministerstwie Finansów (dalej MF) o alokacji dostępnych środków na poszczególne programy oraz o ewentualnej realokacji tych środków.
3. IZ/KK danego programu może dokonać podziału środków (przyznanych na finansowanie danego programu) pomiędzy dysponentów części budżetowych o czym niezwłocznie informuje właściwych dysponentów, DEF w MRR oraz IPł w MF. W przypadku dokonania powyższego podziału środków,

dysponent może wnioskować w roku budżetowym o uruchomienie środków z rezerwy na kwotę nie większą niż przewidziana dla niego alokacja. IZ może w ciągu roku dokonać realokacji środków pomiędzy dysponentami po uprzednim ich poinformowaniu. O dokonanej w trakcie roku budżetowego realokacji środków pomiędzy dysponentami IZ niezwłocznie informuje DEF w MRR i IPi w MF.

II. Procedura dotycząca krajowych programów operacyjnych

II.1. Zasady ogólne dotyczące krajowych programów operacyjnych

II.1.1. Zasady ogólne składania wniosków o uruchomienie środków

4. Beneficjenci¹ (w tym potencjalni beneficjenci, tj. podmioty, które zamierzają złożyć lub złożyły wniosek o dofinansowanie) realizujący projekty w ramach programów operacyjnych składają zapotrzebowanie na środki rezerwy celowej dysponentowi części budżetowej właściwemu zgodnie z przepisami o finansach publicznych, w formie i terminach określonych przez dysponenta.
5. Dysponent części budżetowej, na podstawie otrzymanego od poszczególnych beneficjentów zapotrzebowania lub z własnej inicjatywy, zwraca się do Ministra Rozwoju Regionalnego z prośbą o akceptację wniosku i o wystąpienie do Ministra Finansów o uruchomienie środków z rezerwy celowej. W tym celu dysponent części budżetowej przekazuje gotowy wniosek do MRR.
6. Dysponent części budżetowych powinni występować z wnioskami do Ministra Rozwoju Regionalnego o wystąpienie do Ministra Finansów o uruchomienie środków z rezerwy celowej w miarę zapotrzebowania na te środki, czyli zgodnie z zasadami gospodarki finansowej określonymi m.in. w art. 35 ust. 3 *ustawy o finansach publicznych*. W związku z powyższym, środki z rezerwy będą uruchamiane z uwzględnieniem zapotrzebowania na środki w ramach danego projektu/zadania zgodnie z aktualnym harmonogramem realizacji projektu na kolejne 3 miesiące. Wnioski mogą być składane kilka razy w roku. Wnioski składa się oddzielnie dla każdego programu.
7. Wniosek o uruchomienie środków z rezerwy celowej przed przedłożeniem do MRR powinien zostać zweryfikowany pod względem poprawności zastosowanej klasyfikacji budżetowej oraz zasadności wnioskowanych kwot ze względu na zabezpieczone środki w budżecie przez właściwą jednostkę finansowo – księgową dysponenta, na rzecz którego mają zostać uruchomione środki (w praktyce przez głównego księgowego). Dokonanie tej weryfikacji główny księgowy danego dysponenta części budżetowej potwierdza poprzez złożenie parafy i pieczętki na uzasadnieniu do wniosku.
8. Wniosek podpisany przez dysponenta składany jest:
 - w dwóch egzemplarzach wraz z uzasadnieniem do MRR oraz
 - w jednym egzemplarzu, bez uzasadnienia do MF,

Wniosek po pozytywnej weryfikacji przez IZ przedkładany jest do podpisu Ministra Rozwoju Regionalnego lub upoważnionej przez niego osoby. Wniosek podpisany przez Ministra Rozwoju Regionalnego lub upoważnioną przez niego osobę wysyłany jest do MF. Kopia podpisanego wniosku wysyłana jest równoległe do wiadomości DEF w MRR oraz dysponenta, na rzecz którego mają zostać uruchomione środki (bez uzasadnienia). Kopia wniosku o uruchomienie środków z rezerwy celowej do części budżetowej, której dysponentem jest Minister Rozwoju Regionalnego, zaakceptowanego przez DEF w MRR oraz podpisanego przez Ministra Rozwoju Regionalnego lub upoważnioną przez niego osobę wysyłana jest przez IZ równoległe do wiadomości DEF w MRR.

9. Ostateczny termin przekazywania wniosków do MRR upływa dnia **12 października 2009r.**
10. Ostateczny termin składania wniosków do MF upływa dnia **26 października 2009 r.**
11. Wnioski, które wpłyną do MRR lub MF po terminie określonym w pkt 9 i 10 (decyduje data wpływu wniosku) nie będą rozpatrywane. MRR i MF może na każdym etapie zwrócić się o dodatkowe wyjaśnienia i uzupełnienia informacji.

II.1.2. Weryfikacja kwot ujętych we wnioskach

¹ Jako beneficjenta należy rozumieć również partnera projektu realizowanego na podstawie art. 28a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

12. IZ nie może pozytywnie zaopiniować wniosku jeżeli wniosek nie spełnia wymogów formalnych, nie zawarto w nim informacji o wszystkich wydatkach poniesionych na realizację projektu do momentu złożenia wniosku i ich rozliczeniu oraz kwoty dotyczące kosztów realizacji projektów wykazane we wniosku lub harmonogram uruchamiania środków z rezerwy są niezgodne z aktualnymi harmonogramami i kwotami wykazanymi w złożonych wnioskach o dofinansowanie, podpisanych pre-umowach lub umowach o dofinansowanie projektów.
13. IZ nie może pozytywnie zaopiniować wniosku, jeżeli jego wartość przekracza wielkość środków z rezerwy pozostającą do dyspozycji w ramach danego programu, jak również wysokość przewidzianą dla określonego dysponenta (o ile IZ dokonała podziału środków dostępnych na finansowanie programu pomiędzy dysponentów), pomniejszoną o:
 - wartość środków już uruchomionych decyzją Ministra Finansów w roku budżetowym;
 - wartość wniosków o uruchomienie środków z rezerwy przesłanych do MF, w stosunku do których Minister Finansów nie wydał jeszcze decyzji.
14. Jeżeli IZ stwierdzi, że wnioskowana wartość finansowania przekracza wartość dostępnych środków zwraca się do dysponenta o dokonanie korekty wniosku.
15. IZ oraz MF może na każdym etapie weryfikacji wniosku zwrócić się do dysponenta o wyjaśnienie wszelkich wątpliwości dotyczących złożonego wniosku. Dysponent części budżetowej zobowiązany jest niezwłocznie udzielić wyczerpujących wyjaśnień.
16. Wniosek dysponenta o uruchomienie środków z rezerwy celowej powinien zostać zaakceptowany przez Ministra Rozwoju Regionalnego w ciągu 14 dni kalendarzowych od dnia wpływu do MRR poprawnego wniosku. W przypadku konieczności dokonania uzupełnień wniosku, korekt lub udzielenia dodatkowych wyjaśnień termin akceptacji wniosku ulega odpowiednio przedłużeniu o czas niezbędny na dokonanie tych czynności.

II.2. Uruchamianie środków na projekty w fazie przygotowania i realizacji inne niż w pkt II.3.

II.2.1. Uruchamianie środków na przygotowanie projektów PO IiŚ, PO RPW, PO IG.

17. Niniejsza część Procedury dotyczy uruchamiania środków z rezerwy celowej na przygotowanie projektów, tj. takich, w ramach których do dnia złożenia wniosku o uruchomienie rezerwy celowej na podstawie niniejszej Procedury nie były ponoszone wydatki na przygotowanie ze środków części budżetowej dysponenta lub ze środków uruchomionych z rezerwy celowej lub zostały poniesione wydatki na przygotowanie z ww. źródeł w wysokości niższej niż określona przez IZ na podstawie pkt 19.
18. Uruchamianie środków z rezerwy celowej na przygotowanie dotyczy projektów realizowanych w ramach PO IiŚ, PO IG oraz PO RPW, z wyłączeniem projektów pomocy technicznej realizowanych w ramach ww. programów.
19. Wydatki budżetu państwa na przygotowanie projektu (zarówno ze środków ujętych w części budżetowej danego dysponenta, jak i środków z rezerwy celowej) ponoszone są do wysokości stanowiącej procentowy udział w wartości kosztów całkowitych projektu (tj. wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych) określonej przez IZ. W przypadku projektów indywidualnych kwota wydatków na przygotowanie projektu określana jest na podstawie całkowitych kosztów projektu wynikających z pre-umowy lub listy indykatywnej projektów w przypadku braku pre-umowy.
20. Dysponent części budżetowej występuje z wnioskiem do Ministra Rozwoju Regionalnego o wystąpienie do Ministra Finansów o uruchomienie środków z rezerwy na przygotowanie projektu, na formularzu stanowiącym załącznik 1D. Wniosek uwzględnia zapotrzebowanie na środki na najbliższe 3 miesiące (nie później niż do końca roku budżetowego), zgodnie z harmonogramem realizacji projektu dołączonym do pre-umowy, a w przypadku braku pre-umowy zgodnie z zapotrzebowaniem wskazanym przez dysponenta.
21. Poniesienie wydatków na przygotowanie projektu ma na celu umożliwienie beneficjentowi przygotowanie projektu do realizacji, w tym dokumentacji projektowej. Po przygotowaniu dokumentacji projektowej beneficjent przekazuje właściwej instytucji (IZ/IP/IP2):

- wniosek o dofinansowanie,
 - wniosek o płatność obejmujący dotychczasowe wydatki kwalifikowane w ramach projektu na kwotę odpowiadającą minimum 70% wartości wydatków poniesionych na przygotowanie projektu, z uwzględnieniem finansowania ze środków budżetowych dysponenta oraz środków z rezerwy, co umożliwia uzyskanie poświadczenia (certyfikacji) i refundację przez KE poniesionych wydatków kwalifikowalnych.
22. Po spełnieniu przez beneficjenta warunków, o których mowa w pkt 21 i poniesieniu wydatków na przygotowanie projektu w maksymalnej wysokości określonej przez IZ dysponent części budżetowej może:
- w przypadku przedsięwzięć prowadzonych zgodnie z ustawą *Prawo zamówień publicznych* wystąpić z wnioskiem o wydanie decyzji o zapewnieniu finansowania realizacji przedsięwzięcia, zgodnie z zasadami określonymi w części VI Procedury, jeżeli decyzja o zapewnieniu finansowania jest niezbędna do przeprowadzenia postępowania zgodnie z ustawą *Prawo zamówień publicznych* lub
 - w przypadku pozostałych przedsięwzięć finansować realizację projektu ze środków ujętych we własnej części budżetowej lub ze środków niewygasających, a po wyczerpaniu ww. źródeł może wnioskować o środki z rezerwy na realizację projektu zgodnie z harmonogramem realizacji projektu dołączonym do pre-umowy lub umowy o dofinansowanie.

II.2.2. Uruchomienie środków na realizację projektu

23. Dysponent części budżetowej może wystąpić z wnioskiem do Ministra Rozwoju Regionalnego o wystąpienie do Ministra Finansów o uruchomienie środków z rezerwy na realizację projektu po złożeniu wniosku o dofinansowanie projektu, a w przypadku projektów PO IiŚ, PO RPW i PO IG - po spełnieniu pozostałych warunków, o których mowa w pkt 21, na formularzu stanowiącym załącznik 1E. Wniosek uwzględnia zapotrzebowanie na środki na najbliższe 3 miesiące zgodnie z harmonogramem realizacji projektu dołączonym do umowy lub pre-umowy lub wniosku o dofinansowanie w przypadku braku umowy. W oparciu o złożony wniosek Minister Finansów wydaje pierwszą decyzję uruchamiającą środki z rezerwy na realizację projektu zgodnie z aktualnym harmonogramem realizacji projektu.
24. Druga decyzja Ministra Finansów.
- a) Druga decyzja Ministra Finansów uruchamiająca środki z rezerwy na realizację projektu wydawana jest po spełnieniu łącznie następujących warunków:
- rozliczeniu we wniosku beneficjenta o płatność wydatków kwalifikowalnych na realizację projektu na kwotę obejmującą co najmniej 70% środków uruchomionych z rezerwy celowej na realizację projektu pierwszą decyzją (w przypadku gdy środki z tej decyzji nie zostały wydatkowane w pełnej wysokości z uwagi na koniec roku budżetowego na kwotę obejmującą co najmniej 70% środków wydatkowanych do końca roku budżetowego),
 - rozliczeniu we wniosku beneficjenta o płatność wydatków kwalifikowalnych na realizację projektu na kwotę obejmującą co najmniej 70% wydatków poniesionych ze środków z części budżetowej dysponenta do końca przedostatniego miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku,
 - rozliczeniu we wniosku beneficjenta o płatność całości wydatków kwalifikowalnych poniesionych na przygotowanie projektu ze środków z rezerwy celowej i z części budżetowej dysponenta.
- b) Złożenie przez beneficjenta wniosku o płatność rozliczającego poniesione wydatki w wysokościach określonych w lit. a dysponent części budżetowej potwierdza składając podpis pod oświadczeniem zawartym w uzasadnieniu do wniosku o uruchomienie rezerwy.
- c) Dysponent części budżetowej zwraca się do Ministra Rozwoju Regionalnego o wystąpienie do Ministra Finansów o wydanie drugiej decyzji, na formularzu stanowiącym załącznik 1E. Wniosek uwzględnia zapotrzebowanie na środki na najbliższe 3 miesiące, zgodnie z aktualnym harmonogramem realizacji projektu dołączonym do umowy o dofinansowanie.
25. Trzecia i kolejne decyzje Ministra Finansów.

- a) Trzecia i kolejne decyzje Ministra Finansów uruchamiająca środki z rezerwy na realizację projektu wydawane są po spełnieniu łącznie następujących warunków:
- rozliczeniu we wniosku beneficjenta o płatność wydatków kwalifikowalnych na realizację projektu na kwotę obejmującą co najmniej 70% środków uruchomionych z rezerwy celowej na realizację projektu ostatnią decyzją Ministra Finansów (w przypadku gdy część środków uruchomionych z rezerwy celowej nie została wydatkowana z uwagi na koniec roku budżetowego - na kwotę obejmującą co najmniej 70% środków faktycznie wydatkowanych),
 - rozliczeniu we wniosku beneficjenta o płatność wydatków kwalifikowalnych na realizację projektu na kwotę obejmującą co najmniej 70% wydatków poniesionych ze środków z części budżetowej dysponenta do końca przedostatniego miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku,
 - rozliczeniu we wniosku beneficjenta o płatność całości wydatków kwalifikowalnych na realizację projektu poniesionych ze środków uruchomionych z rezerwy poprzednią decyzją (w przypadku gdy środki z tej decyzji nie zostały poniesione w pełnej wysokości z uwagi na koniec roku budżetowego - całość środków faktycznie wydatkowanych).
- b) Złożenie przez beneficjenta wniosku o płatność rozliczającego poniesione wydatki w wysokościach określonych w lit. a dysponent części budżetowej potwierdza składając podpis pod oświadczeniem zawartym w uzasadnieniu do wniosku o uruchomienie rezerwy.
- c) Dysponent części budżetowej zwraca się do Ministra Rozwoju Regionalnego o wystąpienie do Ministra Finansów o wydanie trzeciej i kolejnych decyzji na formularzu stanowiącym załącznik 1E. Wniosek uwzględnia zapotrzebowanie na środki na najbliższe 3 miesiące, zgodnie z aktualnym harmonogramem realizacji projektu dołączonym do umowy o dofinansowaniu.
26. Warunek rozliczenia we wniosku beneficjenta o płatność ustalonego procentowo poziomu poniesionych wydatków nie dotyczy wydatków poniesionych w ramach projektów dotyczących zatrudnienia, jeżeli zgodnie z umowami o dofinansowanie beneficjenci mogą składać wniosek o płatność raz na kwartał.

II.2.3. Uruchomienie środków dla projektów będących w fazie realizacji

27. a) Ze środków rezerwy możliwe jest finansowanie realizacji projektów, w ramach których do dnia złożenia wniosku o uruchomienie środków z rezerwy na podstawie niniejszej Procedury zostały poniesione wydatki na przygotowanie do maksymalnej wysokości określonej przez IZ, jeżeli beneficjent składając wniosek o uruchomienie rezerwy spełnił warunki, o których mowa w pkt 21. Jeżeli w ramach projektu zostały poniesione wydatki w wyższej wysokości niż maksymalna wysokość wydatków na przygotowanie projektu określona przez IZ lub zostały już poniesione wydatki na ich realizację, to pierwszy wniosek o płatność składany wraz z wnioskiem o dofinansowanie powinien rozliczać co najmniej 70% całości poniesionych wydatków w ramach projektu.
- b) Złożenie przez beneficjenta wniosku o płatność rozliczającego poniesione wydatki dysponent części budżetowej potwierdza składając podpis pod oświadczeniem zawartym w uzasadnieniu do wniosku o uruchomienie rezerwy.
28. Uruchomienie dalszych środków z rezerwy na realizację projektów następuje zgodnie z zasadami określonymi w pkt 24-26. Wniosek o uruchomienie środków na projekty w fazie realizacji dysponent przygotowuje na formularzu stanowiącym załącznik 1E.

II.3. Uruchamianie środków na programy krajowe w pozostałym zakresie oraz na inne programy i projekty

29. W celu uruchomienia środków z rezerwy celowej:
- dla Instytucji, o których mowa w §4 ust.1 *rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie wydatków związanych z realizacją programów operacyjnych,*
 - na dotacje rozwojowe dla funduszy celowych w formie refundacji wydatków poniesionych na realizację PO KL, do wysokości finansowania wydatków z funduszy strukturalnych,
 - na realizację projektów finansowanych z grantów, o których mowa w pkt 1 lit. d,

- na realizację projektów konkursowych, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 3 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, realizowanych w ramach PO KL, w przypadku gdy naboru projektów dokonuje Instytucja Pośrednicząca lub Instytucja Pośrednicząca drugiego stopnia będąca państwową jednostką budżetową

dysponent części budżetowej przygotowuje wniosek na wzorze stanowiącym załącznik 1A stosując przy sporządzaniu wniosku ogólne zasady określone w części II.1.1. Procedury.

III. Procedura dotycząca PO EWT oraz EISP

III.1. Składanie wniosków

30. Dysponent części budżetowej, na podstawie otrzymanego od poszczególnych jednostek zapotrzebowania zwraca się do Ministra Rozwoju Regionalnego o wystąpienie do Ministra Finansów z wnioskiem o uruchomienie środków z rezerwy celowej. W tym celu dysponent części budżetowej przekazuje gotowy wniosek do MRR. Wzór wniosku określa załącznik 1A.
31. Dysponent części budżetowej przygotowuje wniosek do Ministra Rozwoju Regionalnego o wystąpienie do Ministra Finansów o uruchomienie rezerwy celowej budżetu państwa na podstawie dokumentów, o których mowa w pkt 40 lub 41. Wnioski mogą być składane kilka razy w roku. Dysponent części budżetowej zapewnia tylko jednokrotne ujęcie certyfikatu potwierdzającego kwalifikowalność poniesionych wydatków polskiego beneficjenta wystawionego przez kontrolera narodowego we wnioskach o uruchomienie rezerwy celowej, w przypadku gdy certyfikat jest podstawą do wystąpienia. Wnioski składa się oddzielnie dla każdego PO EWT i EISP. Dla projektów w ramach PO EWT i EISP, których wartość zatwierdzana jest w EUR, w przypadku przeliczania kwot z EUR na PLN stosuje się kurs Europejskiego Banku Centralnego obowiązującego w przedostatnim dniu roboczym Komisji Europejskiej w miesiącu poprzedzającym sporządzenie wniosku przez dysponenta.
32. Wniosek o uruchomienie środków z rezerwy celowej przed przedłożeniem do MRR powinien zostać zweryfikowany pod względem poprawności zastosowanej klasyfikacji budżetowej oraz zasadności wnioskowanych kwot ze względu na zabezpieczone środki w budżecie przez właściwą jednostkę finansowo – księgową dysponenta, na rzecz którego mają zostać uruchomione środki (w praktyce przez głównego księgowego). Dokonanie tej weryfikacji główny księgowy danego dysponenta części budżetowej potwierdza poprzez złożenie parafy i pieczętka na uzasadnieniu do wniosku.
33. Wniosek podpisany przez dysponenta składany jest:
 - w dwóch egzemplarzach wraz z uzasadnieniem do MRR oraz
 - w jednym egzemplarzu, bez uzasadnienia do MF.
34. Wniosek po pozytywnej weryfikacji przez IZ/IK przedkładany jest do podpisu Ministra Rozwoju Regionalnego lub upoważnionej przez niego osoby. Wnioski podpisane przez Ministra Rozwoju Regionalnego lub upoważnioną przez niego osobę wysyłane są do MF wraz z zestawem załączników. Kopia wniosku podpisanego przez Ministra Rozwoju Regionalnego lub upoważnioną przez niego osobę wysyłana jest równoległe do wiadomości DEF w MRR.
35. Ostateczny termin przekazywania wniosków do MRR upływa dnia **12 października 2009 r.**
36. Ostateczny termin składania wniosków do MF upływa dnia **26 października 2009 r.**
37. Wnioski, które wpłyną do MRR lub MF po terminie określonym w pkt 35 i 36 (decyduje data wpływu wniosku) nie będą rozpatrywane. MRR i MF może na każdym etapie zwrócić się o dodatkowe wyjaśnienia i uzupełnienia informacji.

III.2. Weryfikacja wniosków

38. IZ/KK nie może pozytywnie zaopiniować wniosku, jeżeli jego wartość przekracza wielkość środków z rezerwy celowej pozostającą do dyspozycji w ramach PO EWT i EISP, pomniejszoną o:
 - wartość środków już uruchomionych decyzją Ministra Finansów w roku budżetowym;

- wartość wniosków o uruchomienie środków z rezerwy przesłanych do MF, w stosunku do których Minister Finansów nie wydał jeszcze decyzji.
39. Jeżeli IZ/KK stwierdzi, że wnioskowana wartość finansowania przekracza wartość dostępnych środków, zwraca się do dysponenta o dokonanie korekty wniosku.

III.3. Ogólne zasady uruchamiania środków

40. Wniosek o uruchomienie środków z rezerwy celowej na pokrycie wkładu krajowego w odniesieniu do wydatków poniesionych w latach 2007-2008 sporządzany jest na podstawie certyfikatu potwierdzającego kwalifikowalność poniesionych wydatków polskiego beneficjenta wystawionych przez kontrolera narodowego. Podstawą wystawienia ww. certyfikatu są wydatki poniesione zgodnie z:
- odpowiednim montażem finansowym projektu,
 - umową/decyzją/potwierdzeniem o dofinansowanie projektu/dokumentem poświadczającym przeznaczenie dofinansowania,
 - odpowiednim harmonogramem płatności,
 - zobowiązaniami wynikającymi z uczestnictwa w programie lub zatwierdzonym budżetem pomocy technicznej.
41. Wniosek obejmujący planowane wydatki na rok 2009, sporządzany jest na podstawie:
- właściwej umowy/decyzji o dofinansowaniu projektu,
 - odpowiedniego harmonogramu płatności,
 - zobowiązań wynikających z uczestnictwa w programie lub zatwierzonego budżetu pomocy technicznej.

III.4. Uruchamianie środków na projekty państwowych jednostek budżetowych

42. Wniosek na finansowanie działań / projektów w zakresie:
- pomocy technicznej IZ/IK,
 - pomocy technicznej Urzędów Wojewódzkich jako kontrolerów w rozumieniu art. 16 Rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1783/1999,
 - projektów w ramach PO EWT oraz EISP realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe,
- może dotyczyć zapotrzebowania na środki z budżetu państwa w wysokości do 100% wydatków kwalifikowalnych planowanych do poniesienia w roku budżetowym, na podstawie dokumentów o których mowa w pkt 41. Z chwilą refundacji ze środków EFRR/EISP środki w wysokości wydatkowanej z budżetu państwa na rzecz finansowania (wkład EFRR/EISP) zostaną przekazane poprzez rachunek bieżący dysponenta na rachunek dochodów centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa.

III.5. Uruchamianie środków na pokrycie wkładu krajowego (współfinansowanie)

43. Wniosek o środki z rezerwy celowej na pokrycie wkładu krajowego z budżetu państwa:
- dla działań/projektów w zakresie pomocy technicznej samorządu województwa dla Programu Współpracy Transgranicznej: Meklemburgia – Pomorze Przednie/Brandenburgia – Rzeczpospolita Polska (Województwo Zachodniopomorskie), Polska – Saksonia, Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska, Polska – Litwa może dotyczyć zapotrzebowania na środki z budżetu państwa w wysokości do 15% kosztów kwalifikowalnych poniesionych w latach 2007-2008 lub planowanych do poniesienia w 2009 roku, na podstawie dokumentów o których mowa w pkt 40 lub 41,
 - dla mikroprojektów/małych projektów realizowanych w ramach PO EWT oraz projektów sieciowych realizowanych w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) - Brandenburgia może dotyczyć zapotrzebowania na środki budżetu państwa w wysokości do 10%, poniesionych w latach 2007-2008 lub planowanych do poniesienia w 2009 roku, na podstawie dokumentów o którym mowa w pkt 40 lub 41,

- na wydatki związane z zarządzaniem projektem przez Euroregion w ramach PO EWT może dotyczyć zapotrzebowania na środki z budżetu państwa w wysokości do 15%, wydatków poniesionych w latach 2007-2008 lub planowanych do poniesienia w 2009 roku, na podstawie dokumentów o których mowa w pkt 40 lub 41,
- na wydatki związane z zarządzaniem projektem przez krajowego operatora funduszu parasolowego w ramach EISP może dotyczyć zapotrzebowania na środki z budżetu państwa w wysokości do 10% wydatków planowanych do poniesienia w roku 2009,
- do wspólnych budżetów programów może dotyczyć zapotrzebowania na środki budżetu państwa w wysokości do wymaganego wkładu krajowego do wspólnego budżetu programu wynikającego z uczestnictwa w programie.

IV. Procedura dotycząca RPO oraz komponentu regionalnego PO KL²

44. Minister Rozwoju Regionalnego na podstawie zapotrzebowania na środki w ramach 16 RPO/komponentu regionalnego PO Kapitał Ludzki (dalej PO KL) występuje do Ministra Finansów z wnioskiem o uruchomienie środków z rezerwy celowej.
45. Wniosek o uruchomienie środków z rezerwy celowej sporządzany jest przez Instytucję Koordynującą RPO (dalej IK RPO)/Instytucję Zarządzającą PO KL (dalej IZ PO KL) i uwzględnia 3 – miesięczne zapotrzebowanie na środki w ramach 16 RPO oraz na realizację komponentu regionalnego PO KL w ramach 16 województw pomniejszone o kwotę wydatków na finansowanie ze środków publicznych projektów państwowych jednostek budżetowych. Zapotrzebowanie na środki w ramach 16 RPO wynika z wniosków o udzielenie dotacji/wniosków o przekazanie transzy dotacji składanych przez IZ RPO lub IP PO KL. Wniosek sporządzany jest osobno dla 16 RPO oraz osobno dla PO KL. Wzór wniosku o uruchomienie środków z rezerwy celowej określa załącznik 1C.
46. Wartość wniosku o uruchomienie środków z rezerwy celowej sporządzonego przez IK RPO/IZ PO KL nie może przekraczać wielkości środków z rezerwy celowej pozostającej do dyspozycji w ramach 16 RPO/komponentu regionalnego PO KL, pomniejszonej o:
 - wartość środków już uruchomionych decyzją Ministra Finansów w roku budżetowym;
 - wartość wniosków o uruchomienie środków z rezerwy przesłanych do MF, w stosunku do których Minister Finansów nie wydał jeszcze decyzji.
47. Środki na finansowanie projektów realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe, w tym współfinansowanie krajowe, w zakresie wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowalnych objętych projektem, w sytuacji braku takich środków w planie finansowym jednostki, będą uruchamiane na wniosek Ministra Rozwoju Regionalnego.
48. Środki na współfinansowanie wydatków kwalifikowanych na projekty realizowane przez uczelnie publiczne w ramach RPO uruchamiane są na wniosek MRR przygotowany przez właściwego ministra nadzorującego uczelnię publiczną do części budżetowej, której dysponentem jest minister nadzorujący uczelnię publiczną (na formularzu stanowiącym załącznik 1A).
49. Wniosek dotyczący projektów realizowanych w ramach RPO przez:
 - państwowe jednostki budżetowe,
 - uczelnie publiczne w zakresie współfinansowania projektówpodlega weryfikacji w ciągu 7 dni przez właściwą IZ RPO co do możliwości realizacji projektu w ramach danego RPO. Wniosek po pozytywnej weryfikacji przez IZ RPO przekazywany jest do IK RPO.
50. Wniosek dotyczący projektów realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe oraz uczelnie publiczne w zakresie współfinansowania projektów podlega weryfikacji przez IK RPO/IZ PO KL. Wartość wniosku nie może przekraczać kwoty środków z rezerwy celowej pozostającej do dyspozycji w ramach 16 RPO/komponentu regionalnego PO KL, pomniejszonej o:
 - wartość środków już uruchomionych decyzją Ministra Finansów w roku budżetowym;

² Dotyczy również środków na pomoc techniczną dla samorządów województw realizujących zadania w ramach komponentu regionalnego PO KL.

- wartość wniosków o uruchomienie środków z rezerwy przesłanych do MF, w stosunku do których Minister Finansów nie wydał jeszcze decyzji.

Jeżeli IZ/IK stwierdzi, że wnioskowana wartość finansowania przekracza wartość dostępnych środków, zwraca się do dysponenta o dokonanie korekty wniosku. Wniosek o uruchomienie środków z rezerwy celowej przed przedłożeniem do MRR powinien zostać zweryfikowany pod względem poprawności zastosowanej klasyfikacji budżetowej oraz odnośnie do zasadności wnioskowanych kwot ze względu na zabezpieczone środki w budżecie przez właściwą jednostkę finansowo – księgową dysponenta, na rzecz którego mają zostać uruchomione środki (w praktyce przez głównego księgowego). Dokonanie tej weryfikacji główny księgowy danego dysponenta potwierdza poprzez złożenie parafy i pieczętki na uzasadnieniu do wniosku.

51. Wniosek o uruchomienie środków z rezerwy celowej sporządzony przez IK RPO/IZ PO KL podlega weryfikacji przez DEF w MRR pod względem poprawności zastosowanej klasyfikacji oraz zasadności wnioskowanych kwot ze względu na aktualnie dostępne środki w budżecie.
52. Wniosek podpisany przez Ministra Rozwoju Regionalnego lub upoważnioną przez niego osobę wysyłany jest do MF. Kopia wniosku podpisanego przez Ministra Rozwoju Regionalnego lub upoważnioną przez niego osobę wysyłana jest równoległe do wiadomości DEF w MRR.
53. Ostateczny termin przekazywania wniosków do MRR upływa dnia **12 października 2009 r.**
54. Ostateczny termin składania wniosku do MF upływa dnia **26 października 2009r.**
55. Wnioski, które wpłyną do MRR lub MF po terminie określonym w pkt 53 i 54 (decyduje data wpływu wniosku) nie będą rozpatrywane. MRR i MF może na każdym etapie zwrócić się o dodatkowe wyjaśnienia i uzupełnienia informacji.

V. Uruchomienie środków (dotyczy całości Procedury)

56. Minister Finansów lub upoważniony przez niego sekretarz lub podsekretarz stanu wydaje decyzję o zmianie w budżecie państwa niezwłocznie po złożeniu przez Ministra Rozwoju Regionalnego wniosku o uruchomienie środków z rezerwy celowej oraz wyjaśnieniu wszystkich okoliczności sprawy niezbędnych do wydania stosownej decyzji. Środki z rezerwy przekazywane są bezpośrednio do części budżetowej właściwego dysponenta. Środki przyznane na finansowanie RPO oraz komponentu regionalnego PO KL Minister Finansów przekazuje do części budżetu państwa, której dysponentem jest Minister Rozwoju Regionalnego (z wyłączeniem projektów realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe oraz uczelnie publiczne w zakresie współfinansowania projektów)
57. Oryginał decyzji w sprawie zmian w budżecie zostaje przesłany do dysponenta części budżetowej, na rzecz którego zostaną uruchomione środki. Oryginał decyzji skutkującej zmianami w części budżetowej, której dysponentem jest Minister Rozwoju Regionalnego otrzymuje DEF w MRR.
58. W związku z art. 153 ustawy o finansach publicznych, środki na realizację zaakceptowanego planu wydatków, są przekazywane decyzjami, o których mowa w pkt 56, dysponentom części budżetowych przy uwzględnieniu stopnia wykorzystania i rozliczenia we wnioskach o płatność (jeśli danego projektu dotyczy ten warunek) środków przekazanych w poprzednim okresie.
59. Za właściwe wykorzystanie środków odpowiedzialni są dysponenti części budżetowych, którzy są zobowiązani do kontroli wykorzystania środków na każdym etapie realizacji programu/projektu, a także inne podmioty, którym powierzone zostały środki na realizację projektów lub działań na podstawie odrębnych umów. W przypadku RPO za właściwe wykorzystanie środków odpowiedzialna jest IZ RPO (z wyjątkiem projektów realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe oraz wydatków na współfinansowanie projektów realizowanych przez uczelnie publiczne w ramach RPO, za prawidłowe wykorzystanie których odpowiedzialny jest właściwy minister nadzorujący uczelnie publiczne).
60. Na żądanie właściwego dysponenta części budżetowej/IZ RPO, beneficjenci, którym przekazane zostały środki z rezerwy celowej budżetu państwa, mają obowiązek niezwłocznego przedstawienia informacji finansowej na temat ich wykorzystania.

61. Na każde żądanie IZ/IK RPO, w terminie przez nią wyznaczonym, dysponent części budżetowej/ IZ RPO jest zobowiązany do sporządzania i przekazania wszelkich informacji i wyjaśnień dotyczących wykorzystania środków z rezerwy celowej.
62. W przypadku powzięcia, przed upływem ostatecznego terminu do złożenia wniosku o uruchomienie rezerwy celowej do MRR, wiadomości o możliwości niewydatkowania środków uruchomionych z rezerwy celowej do końca roku budżetowego, właściwy dysponent części budżetowej niezwłocznie występuje z wnioskiem do Ministra Rozwoju Regionalnego o wystąpienie do Ministra Finansów o korektę decyzji uruchamiającej środki z rezerwy celowej. W przypadku powzięcia, po upływie ostatecznego terminu przekazania wniosku o uruchomienie rezerwy celowej do MRR, wiadomości o możliwości niewydatkowania do końca roku budżetowego środków uruchomionych z rezerwy celowej właściwy dysponent części budżetowej dokonuje niezwłocznie blokady planowanych wydatków na podstawie przepisów art. 154 ustawy o finansach publicznych, o czym zawiadamia Ministra Rozwoju Regionalnego oraz Ministra Finansów, wskazując decyzję Ministra Finansów, której dotyczy wprowadzona blokada wydatków.

VI. Zapewnienie finansowania

Niniejsza procedura określa sposób wnioskowania o wydanie decyzji o zapewnieniu finansowania realizacji przedsięwzięcia zgodnie z §2 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2007 roku w sprawie decyzji dotyczących zapewnienia finansowania z budżetu państwa projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA).

63. Decyzja o zapewnieniu finansowania może dotyczyć następujących kategorii:
 - finansowania programów operacyjnych: PO KL, PO IG, PO IiŚ, PO PT, PO RPW, RPO;
 - finansowania projektów Pomocy Technicznej realizowanych przez Instytucję Zarządzającą PO EWT w MRR oraz Instytucję Krajową PO EWT i EISP w MRR;
 - finansowania projektów w ramach PO EWT i EISP realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe, przy czym wnioskowanie o zapewnienie finansowania może odbywać się na podstawie załączonej potwierdzonej za zgodność z oryginałem kopii decyzji właściwego Komitetu odpowiedzialnego za wybór projektów bądź też na podstawie potwierdzonej za zgodność z oryginałem kopii pisma Wspólnego Sekretariatu Technicznego potwierdzającego spełnienie warunków postawionych przez właściwy Komitet pozwalających na zatwierdzenie projektu,
 - współfinansowania projektów/działań realizowanych w ramach PO EWT i EISP, o których mowa w pkt 43.
64. W przypadku gdy przygotowanie lub realizacja projektu wiąże się z realizacją przedsięwzięcia przeprowadzanego zgodnie z ustawą *Prawo zamówień publicznych* oraz dotyczą wydatków w takim zakresie, w jakim wydatki te będą niezbędne do przeprowadzenia tego postępowania zgodnie z ww. ustawą, dysponent części budżetowej w pierwszej kolejności występuje z wnioskiem o zapewnienia finansowania dla danego przedsięwzięcia, a nie o uruchomienie rezerwy, jeżeli decyzja o zapewnieniu finansowania jest niezbędna do przeprowadzenia postępowania zgodnie z ustawą *Prawo zamówień publicznych*.
65. Decyzja o zapewnieniu finansowania może stanowić podstawę do rozpoczęcia i przeprowadzenia postępowania, zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*.
66. Decyzja o zapewnieniu finansowania nie jest jednoznaczna z automatycznym zwiększeniem budżetu danego dysponenta. Aby uzyskać w odpowiednim roku budżetowym środki z rezerwy celowej na przedsięwzięcie, na które została wydana decyzja o zapewnieniu finansowania należy, po zakończeniu postępowania zgodnie z ustawą *Prawo zamówień publicznych*, złożyć odpowiedni wniosek o uruchomienie środków z rezerwy celowej zgodnie z przepisami Procedury.
67. W przypadku projektów, w ramach których poniesione zostały wydatki na ich przygotowanie w maksymalnej dopuszczalnej wysokości, określonej przez IZ, dysponent może wystąpić z wnioskiem o zapewnienia finansowania dla danego przedsięwzięcia jeżeli najpóźniej równocześnie z wnioskiem o zapewnienie finansowania IZ/IP/IP2 zostanie przekazany:

- wniosek o dofinansowanie,
- wniosek o płatność, obejmujący dotychczasowe wydatki kwalifikowane na kwotę odpowiadającą minimum 70% wartości wydatków poniesionych na przygotowanie projektu (z uwzględnieniem finansowania ze środków budżetowych dysponenta oraz środków z rezerwy celowej).

Wniosek składany jest na formularzu stanowiącym załącznik 1F.

68. W celu uniknięcia niepotrzebnego blokowania środków w rezerwie w danym roku budżetowym, dysponent występujący z wnioskiem o uruchomienie środków na kwotę niższą niż określona dla danego roku w decyzji o zapewnieniu finansowania (wynikająca np. z kwoty umowy podpisanej z wykonawcą), w uzasadnieniu wniosku umieszcza stosowane wyjaśnienie, w którym informuje czy w danym roku budżetowym będzie wnioskował o pozostałe środki przyznane na zadanie w decyzji o zapewnieniu finansowania.
69. Po upływie terminów przewidzianych w pkt 10, 36 i 54 lub wyczerpaniu całkowitej kwoty alokacji na dany rok decyzja o zapewnieniu finansowania może być wydana tylko na rok następny lub kolejne lata (nie dotyczy anulowania lub zmiany decyzji o zapewnieniu finansowania).
70. Na podstawie przedstawionego przez dysponenta części budżetowej harmonogramu dofinansowania przedsięwzięcia oraz oceny merytorycznej i finansowej, Minister Rozwoju Regionalnego akceptuje kwotę zapewnienia finansowania.
71. Kwota zapewnienia nie może być wyższa niż koszty całkowite realizacji projektu (tj. wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne) wynikające z podpisanej pre-umowy lub umowy o dofinansowanie, a przypadku ich braku z listy indykatywnej projektów. Możliwe jest występowanie o zapewnienie finansowania oddzielnie na fazę związaną z przygotowaniem projektu i jego realizacją.
72. Wniosek o zapewnienie finansowania składany jest w dwóch egzemplarzach. Wniosek po pozytywnej weryfikacji przez IZ/KK przedkładany jest do akceptacji Ministra Rozwoju Regionalnego lub upoważnionej przez niego osoby. Wniosek dotyczący RPO przed przedłożeniem do Ministra Rozwoju Regionalnego podlega akceptacji przez właściwą IZ RPO, co do możliwości realizacji projektu w ramach danego RPO oraz przez IK RPO. Wniosek o zapewnienie finansowania w części, której dysponentem jest Minister Rozwoju Regionalnego przed przedłożeniem do akceptacji Ministra podlega weryfikacji przez DEF w MRR. Wniosek zaakceptowany przez Ministra Rozwoju Regionalnego lub upoważnioną przez niego osobę wysyłany jest do MF. Kopie zaakceptowanych wniosków (a także wniosków o korektę lub anulowanie) wysyłane są równolegle do wiadomości DEF w MRR.
73. W przypadku, gdy realizacja przedsięwzięcia następuje niezgodnie z harmonogramem dofinansowania przedsięwzięcia zawartym w decyzji o zapewnieniu finansowania, dysponent części budżetowej niezwłocznie występuje z wnioskiem do Ministra Finansów o zmianę, korektę (wymaga zaakceptowania przez MRR, gdy dotyczy zwiększenia kwoty zapewnienia finansowania) lub anulowanie decyzji o zapewnieniu finansowania realizacji przedsięwzięcia.
74. Dysponent części budżetowej, który otrzymał decyzję o zapewnieniu finansowania powinien poinformować Ministra Finansów i Ministra Rozwoju Regionalnego o kwocie dofinansowania, która może zostać poniesiona na realizację przedsięwzięcia wynikającej z rozstrzygnięcia/rozstrzygnięć postępowania przeprowadzonego zgodnie z przepisami ustawy *Prawo zamówień publicznych* – w terminie 14 dni od rozstrzygnięcia, pozwalającego na określenie tej kwoty.
75. Ostateczny termin przekazywania wniosków do MRR upływa dnia **30 listopada 2009 r.**
76. Ostateczny termin składania wniosków do MF upływa dnia **14 grudnia 2009 r.**
77. Wnioski, które wpłyną do MRR lub MF po terminie określonym w pkt 75 i 76 nie będą rozpatrywane. MRR i MF może na każdym etapie zwrócić się o dodatkowe wyjaśnienia i uzupełnienia informacji.

VII. Informacja dla instytucji zarządzających, IK RPO, DEF w MRR (dotyczy całości Procedury)

78. MF przesyła do DEF w MRR kopie wszystkich wydanych decyzji odnośnie uruchomienia środków oraz zapewnienia finansowania, które dotyczą programów objętych Procedurą, natomiast Instytucjom Zarządzającym/ Krajowym/ Pośredniczącym oraz IK RPO kopie decyzji odnośnie uruchomienia

środków oraz zapewnienia finansowania dotyczące zarządzanych przez nie programów/osi priorytetowych.

79. a) Poszczególni dysponenti części budżetowych przesyłają do właściwych IZ oraz IK RPO w terminie 15 dni po zakończeniu danego miesiąca informację na temat wydatkowania i zaangażowania³ środków pozyskanych w danym roku budżetowym z rezerwy celowej w okresie od początku roku do ostatniego dnia danego miesiąca. Poszczególne Instytucje Zarządzające przekazują do DEF w MRR i do wiadomości IPi w MF w terminie 20 dni po zakończeniu danego miesiąca informację na temat wydatkowania i zaangażowania³ środków pozyskanych w danym roku budżetowym z rezerwy celowej w okresie od początku roku do ostatniego dnia danego miesiąca (nie dotyczy RPO, komponentu regionalnego PO KL oraz PO RPW). W przypadku RPO, komponentu regionalnego PO KL oraz PO RPW odpowiednio IK RPO, IZ PO KL oraz IZ PO RPW przekazuje do DEF w MRR i do wiadomości IPi w MF informację na temat środków wydatkowanych i zaangażowanych w danym roku budżetowym z rezerwy celowej w terminie 30 dni po zakończeniu danego miesiąca.
- b) Powyższe dane za okres całego roku budżetowego przekazywane są do DEF w MRR i do wiadomości IPi w MF w terminie do 15 marca roku następnego.
- c) Powyższe dane przedstawione są w rozbiciu na poszczególne decyzje Ministra Finansów w okresie od początku roku do ostatniego dnia danego miesiąca.

VIII. Wymogi formalne dotyczące wniosków (dotyczy całości Procedury), postanowienia końcowe

80. Wnioski powinny być przygotowane na odpowiednich formularzach, które stanowią załącznik do niniejszej procedury. Występują następujące załączniki składające się z dwóch części: właściwego wniosku oraz uzasadnienia, odpowiednio dla:
- finansowania projektów realizowanych w ramach programów operacyjnych Programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej i Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa, finansowania programów, o których mowa w pkt 29, finansowania projektów realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe oraz współfinansowania projektów realizowanych przez uczelnie publiczne w ramach RPO oraz komponentu regionalnego PO KL, finansowania projektów konkursowych realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe w ramach PO KL – Załącznik 1A,
 - zapewnienia finansowania projektów realizowanych w ramach programów operacyjnych – Załącznik 1B,
 - finansowania 16 RPO oraz komponentu regionalnego PO KL – Załącznik 1C,
 - finansowania projektów w fazie przygotowania zgodnie z przepisami części II.2.1.– Załącznik 1D
 - finansowania projektów w fazie realizacji zgodnie z przepisami części II.2.2.– Załącznik 1E,
 - zapewnienia finansowania na przygotowanie i realizację projektów w ramach programów operacyjnych – Załącznik 1F.
81. Kwota wnioskowana o uruchomienie rezerwy celowej dotyczy tylko środków, które będą wydatkowane w roku budżetowym (z zastrzeżeniem pkt 43). Nie będą akceptowane wnioski na zadania, których realizacja w danym roku budzi wątpliwość i które planowane są do zgłoszenia jako wydatki niewygasające z upływem roku budżetowego w odpowiednim rozporządzeniu Rady Ministrów.
82. Zgodnie z art. 35 ust. 3 *ustawy o finansach publicznych* środki z rezerwy celowej powinny być wydatkowane w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.
83. Akceptacja następnej transzy środków (w przypadku wystąpienia) może nastąpić dopiero po przedstawieniu dokładnego rozliczenia już otrzymanych środków zgodnie z wcześniejszymi przepisami.
84. Środki z rezerwy celowej nie mogą być przeznaczone na spłatę zaciągniętego wcześniej kredytu ani odsetek od kredytu.

³ Pod pojęciem „zaangażowania” należy rozumieć zaangażowanie wydatków wykazywane w sprawozdaniach budżetowych dysponenta, sporządzanych zgodnie z odpowiednimi przepisami w zakresie sprawozdawczości budżetowej.

85. Środki z rezerwy celowej nie mogą być przeznaczone na refundację już poniesionych wydatków (z zastrzeżeniem pkt 43 i 86).
86. Środki z rezerwy celowej mogą stanowić refundację już poniesionych wydatków w sytuacji, gdy środki te przeznaczone są na dotację rozwojową, która będzie przekazywana w formie refundacji na podstawie poświadczonych wydatków wynikających z umowy o dofinansowanie danego projektu.
87. W przypadku występowania o środki rezerwy celowej na pokrycie wydatków kwalifikowalnych, wydatki te muszą spełniać wymagania zgodne z odpowiednimi wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków dla danego programu.
88. W przypadku finansowania ze środków uruchomionych z rezerwy celowej lub ujętych w części budżetowej dysponenta projektów dużych w rozumieniu przepisów *rozporządzenia Rady (WE) 1083/2006* przed ich zatwierdzeniem przez Komisję Europejską, w przypadku negatywnej decyzji Komisji Europejskiej co do realizacji danego projektu, dysponent części budżetowej, z wydatków której finansowana była realizacja danego projektu podejmuje niezwłocznie działania w celu uzyskania zwrotu środków budżetu państwa przekazanych beneficjentowi na realizację projektu. Powyższe nie dotyczy sytuacji gdy beneficjentem realizującym duży projekt jest państwowa jednostka budżetowa.
89. Pisma o korektę decyzji Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa powinny wpłynąć do Ministra Finansów do dnia **9 listopada 2009 r.**
90. Zmiany w powyższej procedurze są konsultowane z IPi w MF.
91. Wnioski nie spełniające wymogów formalnych nie będą rozpatrywane.

IX. Przepisy przejściowe

92. W wyjątkowych przypadkach, w zakresie projektów PO IiŚ, których dotyczą zasady uruchamiania środków z rezerwy celowej określone w części II.2.3 Procedury - za zgodą Ministra Rozwoju Regionalnego oraz Ministra Finansów (wyrażoną poprzez akceptację wniosku) do końca czerwca 2009 roku - możliwe jest wnioskowanie o środki z rezerwy celowej na realizację ww. projektów na zasadach określonych w części II.1.1. Procedury, jeżeli zasady określone w części II.2.3 uniemożliwiają uruchomienie środków z rezerwy celowej na realizację tych projektów, a brak uruchomienia środków z rezerwy celowej dla tych projektów spowodowałoby zatrzymanie ich realizacji.
93. W wyjątkowych przypadkach, w zakresie projektów PO IiŚ, których dotyczą zasady uruchamiania środków z rezerwy celowej określone w części II.2.3 Procedury - za zgodą Ministra Rozwoju Regionalnego oraz Ministra Finansów (wyrażoną poprzez akceptację wniosku) do końca czerwca 2009 roku - możliwe jest wnioskowanie o zapewnienie finansowania przedsięwzięć w ramach projektów na zasadach określonych w części VI Procedury, z wyłączeniem pkt 67, jeżeli zasady określone w części II.2.3 uniemożliwiają uruchomienie środków z rezerwy celowej na realizację tych projektów, a brak uruchomienia środków z rezerwy celowej dla tych projektów spowodowałoby zatrzymanie ich realizacji
94. W przypadkach, o których mowa w pkt 92 i 93 Procedury dysponent części budżetowej przygotowuje wniosek o uruchomienie środków rezerwy celowej na formularzu stanowiącym odpowiednio załącznik 1A lub 1B dołączając uzasadnienie wskazujące powody, dla których nie jest możliwe wnioskowanie o uruchomienie środków z rezerwy celowej na zasadach określonych w części II.2.3 Procedury oraz zawiera w uzasadnieniu informacje dotyczące:
 - przewidywanego terminu złożenia wniosku o dofinansowanie,
 - powodów, dla których wnioski o dofinansowanie nie został złożony do momentu złożenia wniosku o uruchomienie środków rezerwy celowej,
 - wydatków poniesionych w ramach projektu do momentu złożenia wniosku o uruchomienie środków rezerwy celowej, z podziałem na wkład UE i BP.